Test Booklet Code & Serial No. yरूनपत्रिका कोड व क्रमांक B Paper-II LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE Signature and Name of Invigilator 1. (Signature) Seat No. (Name) Seat No. 2. (Signature) (In figures as in Admit Card) (Name) OMR Sheet No.						1)	
APR - 18224		(To be	filled	by th	ie Ca	ndid	ate)
Time Allowed : 2 Hours]		[Maxir	num	Ma	rks :	200
Number of Pages in this Booklet : 48	Number o						
Instructions for the Candidates 1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page. 2. This paper consists of 100 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper II will be compulsory. 3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows: (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet. (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted. (iii) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet. 4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item. Example : where (C) is the correct response. (A) B	तसेच आप 2. सदर प्रश्च आहेत. या 3. परीक्षा सुरू (i) प्र (ii) प (iii) प तत (iii) प 4. प्रत्वेक प्रश् आहेत. त्या काळ/निळ	आपला आसन गांस दिलेल्या उ तित्रकेत 100 व प्रश्नपत्रिकेतील झाल्यावर विद श्म्य आपण स व्यात रनपत्रिका उघड तेल न सलेली किंवा इ सिनिटातच पर्य सलेली किंवा इ सिनिटातच पर्य सलेपा किंवा इ सिनिटातच पर्य तासाठी (A), (B तील योग्य उत्त	उत्तरपत्रिकेचा बहुपर्यायी प्रश्न 1 सर्व प्रश्न स दर प्रश्नपत्रि दर प्रश्नपत्रि दर प्रश्नपत्रि कवा सील उप नमूद केल्य नमूद केल्य नमूद केल्य नमूद केल्य वेक्षकाला प प्रश्नपत्रिका न नाही याची व् वी पडताळू रपत्रिकेचा न), (C) आणि ाराचा रकाना	गृष्ठावरील क्रमांक र रन आहेत नेपत्रिका नपत्रिका का उघड् रनपत्रिके बदलून दि कृपया वि न पाहिल् बर लिहा (D) अश् ा खाली ¹	न वरच्या त्याखार्ल प्रार्थेक अनिवाय दिली ज दिली ज दूसरी प्र प्रेश्नपत्रि प्रेश्नपत्रि प्रेश्नपत्रि दुसरी प्र चार्थ्यानी त्यानंतर वा. गी चार f	ो लिहावा : प्रश्नास में आहे. गाईल. सु गील बाब लेले सील केची ए पडताळू मर्जा सु श्रम्पत्रिक स्वी र्ग स्विक स्व र नॉद घ्या च प्रश्म वेकलप द	दोन गुण रुवातीच्या ती अवश्य त उघडावे कारू नये कूण पृष्ठे न पहावी कीचा क्रम रुवातीच्या ज्ञ मागवून वी. वी. पत्रिकेवर उत्तरे दिली
 Your responses to the items are to be indicated in the OMR Sheet given inside the Booklet only. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated. Read instructions given inside carefully. Rough Work is to be done at the end of this booklet. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination. Use only Blue/Black Ball point pen. Use on any calculator or log table etc. is prohibited 	इतर ठिकार्ण 6. आत दिलेल 7. प्रश्नपत्रिके 8. जर आपण नाव, आस केलेली आ अवलंब के 9. परीक्षा संपद परत करणे द्वितीय प्रत 10. फक्त निळ्ठ 11. कॅलक्युलेट	(A) केतील प्रश्नांची । लिहिलेली उत्ते या सूचना कोळ च्या शेवटी जोख ओ.एम.आर. व जो.एम.आर. व जा काल्यास व्यानंतर विद्याध्य आवश्यक आहे. आपल्याबरोबर ा किंवा काळ्य र किंवा लॉग टे	रे तपासली जो जी पूर्वक वार डलेल्या कोन्ट वर नमूद केल ा नंबर किंवा अथवा असभ्य र्ति परीक्षेस वीने मूळ ओ.ग तथापि, प्रश्न नेण्यास विद्द ा बॉल पेनचा बल वापरण्ट	णार नाहीत वाव्यातः गा पानावर नेल्या ठिव ओळख ओळख य भाषेचा अपात्र ठ एम.आर. पत्रिका व गार्थ्यांना प च वापर गास परवा	त. रच कच्च काणार्व्या पटेल अ वापर वि रविण्यात उत्तरपति । ओ.एम. । रवानगी करावा. ानगी नाह	में काम क तेरिक्त इत शी कोणा रुंवा इतर वे देईल. 1 येईल. आर. उत्त आहे.	त्रावे. तर कोठेही तीही खूण गैरमार्गांचा वेक्षकांकडे
 Use of any calculator or log table, etc., is prohibited. There is no negative marking for incorrect answers. 		त्तां साठी गुण व					
		2.12					

[P.T.O.

Library and Information Science Paper II ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes][Maximum Marks : 200Note : This paper contains Hundred (100) multiple choice questions. Each question carrying Two (2) marks. Attempt All questions.सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एक्पूण शंभर (100) बहुपयांयी प्रश्न दिलेते आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.1. DOAJ stands for(A) Directory of Open Access Journals(B) Directory of Online Agricultural Journals(C) Directory of Astronomy Journals(D) Directory of Astronomy Journals(D) Directory of Offline Astrophysics Journals2	มะรายเร	adi II
 (A) Directory of Open Access Journals (B) Directory of Online Agricultural Journals (C) Directory of Astronomy Journals (D) Directory of Offline Astrophysics Journals 2is not a secondary document. (A) 意读在式 新饰 ऑपन ॲक्सेस जर्नल्स (B) 意读在式 新饰 ऑपन ऑक्सेस जर्नल्स (C) 這读在式 新饰 ऑफलाईन ऑप्ट्रोफिजिक्स जर्नल्स 2 is not a secondary document. (A) Bibliography (B) Encyclopedia (C) Thesis (D) सारांश 	Note : This paper contains Hundred (10 carrying Two (2) marks. Attemp सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण शंभर (100) बहुए	0) multiple choice questions. Each question pt <i>All</i> questions.
	 (A) Directory of Open Access Journals (B) Directory of Online Agricultural Journals (C) Directory of Astronomy Journals (D) Directory of Offline Astrophysics Journals 2 is not a secondary document. (A) Bibliography (B) Encyclopedia (C) Thesis 	 (A) डिरेक्टरी ऑफ ओपन ॲक्सेस जर्नल्स (B) डिरेक्टरी ऑफ ऑनलाईन ॲग्रिकल्चरल जर्नल्स (C) डिरेक्टरी ऑफ ऑस्ट्रॉनॉमी जर्नल्स (D) डिरेक्टरी ऑफ ऑफलाईन ऑस्ट्रोफिजिक्स जर्नल्स 2

		I	
3.	The University handbook (India)	3.	द युनिव्हर्सिटीज हँडबुक ही/हा
	is		आहे.
	(A) A directory		(A) निर्देशिका
	(B) A dictionary		(B) शब्दकोश
	(C) A Bibliography		(C) ग्रंथसूची
	(D) An Encyclopedia		(D) ज्ञानकोश
4.	Manupatra is primarily a database	4.	मानुपात्रा हा प्रामुख्याने चा डेटाबेस
	of		आहे.
	(A) Mathematics		(A) गणित
	(B) Medical Science		(B) वैद्यकशास्त्र
	(C) Legal (Law)		(C) विधी (कायदा)
	(D) Religion		(D) धर्म
5.	Conference proceedings	5.	परिषद वृत्तांत हे
	(<i>i</i>) Are sources of primary information		(i) प्राथमिक माहितीची साधने आहेत
	(ii) Provide only biographical		(ii) केवळ चरित्रात्मक माहिती पुरवतात
	information		(iii) प्रचलित माहिती उपलब्ध करतात
	(<i>iii</i>) Make available current research		(iv) केवळ परिषदेतील सहभागोंची यादी
	(<i>iv</i>) Provide only list of conference		पुरवतात
	participants		सांकेतांक :
	Codes :		(A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
	(A) (i) and (ii) are correct		
	(B) (iii) and (iv) are correct		(B) (<i>iii</i>) आणि (<i>iv</i>) बरोबर आहेत
	(C) (i) and (iii) are correct		(C) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
	(D) (<i>i</i>) and (<i>iv</i>) are correct		(D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

.....

इमराल्ड इनसाईट 6. Emerald insight 6. हा एक संकलक आहे (i)(i)is an aggregator (ii) is a publisher (ii) हा एक प्रकाशक आहे (iii) makes available e-books and (iii) हे ई-बुक्स आणि ई-जर्नल्स उपलब्ध e-journals करतात (*iv*) is a professional association of (iv) हा ग्रंथापालांचा एक व्यावसायिक संघ librarians आहे **Codes** : संकेतांक ः (A) (i) and (ii) are correct (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत (B) (ii) and (iv) are correct (B) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत (C) (i) and (iii) are correct (C) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत (D) (*ii*) and (*iii*) are correct (D) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत 7. The EPWRF India Times Series इपीडब्लूआरएफ इंडिया 7. दि सीरीज is an online database (i)हा एक ऑनलाईन डेटाबेस आहे (*i*) (*ii*) is a subscription-based database (ii) हा एक वर्गणीधारित डेटाबेस आहे (iii) open access database (iii) हा मोफत वापरता येणारा डेटाबेस आहे (*iv*) is a database that makes (iv) भारतीय अर्थव्यवस्थेसंबंधित माहिती उपलब्ध available data of Indian करणारा एक डेटाबेस आहे economy संकेतांक ः **Codes** : (A) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत (A) (i), (ii) and (iii) are correct (B) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत (B) (i), (ii) and (iv) are correct (C) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत (C) (ii), (iii) and (iv) are correct (D) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत (D) (i), (iii) and (iv) are correct

[P.T.O.

टाइम्स

			APR - 18224/11—D
8.	Match the following :	8.	जोड्या लावा :
	List I		यादी I
	(a) Books in print		(a) बुक्स इन प्रिंट
	(b) Ulrich international periodicals directory		(b) उलरीच इंटरनॅशनल पिरियॉडिकल्स डिरेक्टरी
	(c) The world of learning		(c) दि वर्ल्ड ऑफ लर्निंग
	(d) India who's who		(d) इंडिया हुज हु
	List II		यादी II
	(i) Bibliography of periodicals		(i) नियतकालिकांची सूची
	(<i>ii</i>) Trade bibliography		(ii) व्यापारी ग्रंथसूची
	(iii) Biographical source		(iii) चरित्र साधन
	(iv) Directory		(iv) निर्देशिका
	Codes :		संकेतांक :
	(a) (b) (c) (d)		(a) (b) (c) (d)
	(A) (<i>ii</i>) (<i>i</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>)		(A) (<i>ii</i>) (<i>i</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>)
	(B) (<i>i</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>)		(B) (<i>i</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>)
	(C) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>) (<i>i</i>)		(C) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>) (<i>i</i>)
	(D) (ii) (i) (iv) (iii)		(D) (ii) (i) (iv) (iii)
9.	Identify the correct evolutionary sequence of the following year-	9.	खालील वार्षिकांच्या अचूक उत्क्रांतीदर्शक क्रम ओळखा :
	books :		(i) युरोपा वर्ल्ड इयरबुक
	(i) Europa World Yearbook		(ii) इंडिया : अ रेफरन्स ॲन्युअल
	(ii) India : a reference annual(iii) Manorama Yearbook		(iii) मनोरमा इयरबुक
	(<i>iv</i>) Statesman's Yearbook		(iv) स्टेटसमन्स इयरबुक
	Codes :		संकेतांक :
	(A) (<i>iv</i>) (<i>i</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>)		(A) (iv) (i) (ii) (iii)
	(B) (<i>iv</i>) (<i>i</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>)		$\begin{array}{cccccccccccccccccccccccccccccccccccc$
	(C) (iv) (iii) (ii) (i)		$\begin{array}{c} (\mathbf{D}) & (iv) & (i) \\ (\mathbf{C}) & (iv) & (iii) & (ii) \\ \end{array} $
	(D) (i) (ii) (iii) (iv)		(D) (ii) (iii) (iii) (iv)

10. Statement (A) : Web of Science 10. विधान (A) : वेब ऑफ सायन्स केवळ पूर्णरूप provides only full text articles. लेख पुरवतो. Statement (B) : Web of Science विधान (B) : वेब ऑफ सायन्स हा सारांश provides abstracts and citations. आणि सायटेशन्स पुरवतो. **Codes** : संकेतांक ः (A) Both (A) and (B) are correct (A) (A) आणि (B) हे दोन्ही बरोबर आहेत (B) Both (A) and (B) are incorrect (B) (A) आणि (B) हे दोन्ही चूक आहेत (C) (A) correct but (B) is incorrect (C) (A) बरोबर आहे परंतु (B) हे चूक आहे (D) (A) is incorrect and (B) is (D) (A) चूक आहे परंतु (B) हे बरोबर आहे correct 11. व्हर्च्यूअल संदर्भ सेवेमध्ये ग्रंथपाल आणि वापरकर्ते 11. In a virtual reference service, what यांच्यातील रिअल-टाईम संवादासाठी सामान्यत: technology is commonly used for real-time communication between कोणते तंत्रज्ञान वापरले जाते ? librarians and users ? (A) मोर्स कोड (A) Morse code (B) करिअर पिजन्स (B) Carrier pigeons (C) ईमेल (C) Email (D) स्मोक सिग्नल्स् (D) Smoke signals 12. प्रचलित जागरूकता सेवेचा प्राथमिक उद्देश काय 12. What is the primary purpose of a आहे ? current awareness service ? (A) मनोरंजन (A) Entertainment (B) सोशल नेटवर्किंग (B) Social Networking (C) नवीन माहिती पुरविणे (C) Providing latest information (D) फिटनेस ट्रॅकिंग (D) Fitness Tracking

- 13. What is the purpose of geocoding in the context of geo-location ?
 - (A) Locating geological formations
 - (B) Assigning geographiccoordinates to an address
 - (C) Measuring earthquake magnitudes
 - (D) Predicting weather patterns
- 14. Which international organization plays a significant role in standardizing patent information and promoting global cooperation in the field ?
 - (A) UNESCO
 - (B) WIPO
 - (C) WTO
 - (D) WHO

13. भौगोलिक स्थानाच्या संदर्भात जिओकोडिंगचा

उद्देश्य काय आहे ?

- (A) भौगोलिक रचना शोधणे
- (B) पत्त्यावर भौगोलिक निर्देशांक नियुक्त करणे
- (C) भूकंपाची तीव्रता मोजणे

(D) हवामानाच्या नमुन्यांचा अंदाज लावणे

14. पेटंट माहितीचे मानकीकरण आणि या क्षेत्रातील जागतिक सहकार्याला प्रोत्साहन देण्यासाठी कोणती आंतरराष्ट्रीय संस्था महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावते ?

(A) युनेस्को

- (B) डब्ल्युआयपीओ
- (C) डब्ल्युटीओ

(D) डब्ल्युएचओ

- 15. In context with web 2.0 technology, RSS stands for
 - (i) Really Simple Syndication
 - (ii) Rich Site Summary
 - (iii) Remote Site Sync
 - (iv) RDF Site Summary
 - Codes :
 - (A) (i), (ii), (iii) are correct
 - (B) (i), (ii), (iv) are correct
 - (C) (i), (iii), (iv) are correct
 - (D) (ii), (iii), (iv) are correct
- 16. Which protocols are often utilized by web scale discovery services to aggregate content ?
 - (*i*) Z39.50
 - (ii) OAI-PMH
 - (iii) SRU/W
 - (iv) FTP

Codes :

- (A) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct
- (B) (i), (ii), (iii) are correct
- (C) (i), (iii), (iv) are correct
- (D) (i), (ii), (iv) are correct

- 15. वेब 2.0 टेक्नॉलाचीच्या संदर्भात आरएसएस म्हणजे काय ?
 (i) रियली सिंपल सिंडीकेशन
 (ii) रिच साईट समरी
 (iii) रिमोट साईट सिंक
 (iv) आरडीएफ साईट समरी
 संकेतांक :
 (A) (i), (ii), (iii) बरोबर आहेत
 (B) (i), (ii), (iv) बरोबर आहेत
 (C) (i), (iii), (iv) बरोबर आहेत
 (D) (ii), (iv) बरोबर आहेत
 16. वेब स्केल डिस्कव्हरी सर्व्हिसेसद्वारे सामग्री
- एकत्रित करण्यासाठी कोणत्या प्रोटोकॉलचा वापर केला जातो ?

 - (ii) ओएआय-पीएमएच
 - (iii) एसआरयू/डब्ल्यू
 - (iv) एफटीपी

संकेतांक ः

- (A) (ii), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (B) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत
- (C) (i), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (ii), (iv) बरोबर आहेत

यादी I

(c) (d)

(ii)

(iv) (i)

(iv) (ii)

(iii)

(iii)

- 17. कोणते तंत्रज्ञाने लायब्ररीयन 2.0 पद्धतीशी संबंधित 17. Which technologies are associated with librarian 2.0 practices ? आहेत ? (i) आरएफआयडी तंत्रज्ञान (i)**RFID** technology (ii) Cloud computing (ii) क्लाऊड कॉमप्यूटींग (iii) Virtual reality (iii) आभासी वास्तव (iv) ड्यूई डेसिमल प्रणाली (iv) Dewey Decimal System **Codes** : संकेतांक ः (A) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct (A) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत (B) (i), (iii), (iv) are correct (B) (i), (iii), (iv) बरोबर आहेत (C) (i), (ii), (iii) are correct (C) (i), (ii), (iii) बरोबर आहेत (D) (i), (ii), (iv) are correct (D) (i), (ii), (iv) बरोबर आहेत 18. Match the following : 18. जोड्या जुळवा : List I (a) INIS (a) आयएनआयएस (b) AGRIS (b) एजीआरआयएस **INFOTERRA** (c)आयएनएफओटीईआरआरए (c)(d) APINESS (d) एपीआयएनईएसएस List II यादी II Food (i)and Agriculture Organization (i) अन्न आणि कृषी संघटना (ii) UNESCO (ii) युनिस्को (iii) International Atomic Energy (iii) आंतरराष्ट्रीय अणु ऊर्जा एजन्सी Agency (iv) संयुक्त राष्ट्र पर्यावरण कार्यक्रम (iv) United Nations Environment Program संकेतांक : **Codes** : (a) (b)(a) (b)(c)(d)(A) (ii) (iv) (i)(A) (ii)(iv)*(i)* (iii) (B) (iv) (i)(B) (iv) (i)(ii)(iii) (\mathbf{C}) (ii)(iii) (C) (*ii*) (iii) (iv) (i)(D) (iii) (i)(D) (*iii*) (*i*) *(iv) (ii)*
 - 10

- 19. Arrange the Library Networks in chronological order of their establishment ?
 - (i) INFLIBNET
 - (ii) NICNET
 - (iii) DELNET
 - (iv) BALNET

Codes :

- (A) (*iii*) (*ii*) (*iv*) (*i*)
- (B) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)
- (C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)
- (D) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*)
- 20. Assertion (A) : Library Consortia play a pivotal role in enhancing resource-sharing and collaboration among libraries.

Reason (R) : Library consortia facilitate cost-effective access to a wide range of resources, including books, journals and electronic databases, by leveraging collective bargaining power.

Codes :

- $(A) \ (A) \ is \ false \ but \ (R) \ is \ true$
- (B) (A) is true but (R) is false
- $(C) \ Both \ (A) \ and \ (R) \ are \ true$
- $(D) \ Both \ (A) \ and \ (R) \ are \ false$

- खालील ग्रंथालय नेटवर्कस् त्यांच्या स्थापनेप्रमाणे बरोबर क्रम लावा :
 - (i) आयएनएफएलआयबीएनईटी
 - (ii) एनआयसीएनईटी
 - (iii) डिईएलएनईटी
 - (iv) बिएएलएनईटी

संकेतांक :

- (A) (*iii*) (*ii*) (*iv*) (*i*)
- (B) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)
- (C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)
- (D) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*)
- 20. विधान (A) : ग्रंथालयांमधील संसाधनांची देवाणघेवाण आणि सहयोग वाढवण्यात लायब्ररी कंसोर्टिया महत्त्वाची भूमिका बजावते. कारण (R) : लायब्ररी कंसोर्टिया सामूहिक सौदेबाजीच्या सामर्थ्याचा फायदा घेऊन पुस्तके, नियतकालिके आणि इलेक्ट्रानिक डेटाबेससह विस्तृत स्रोत किफायतशीरपणे उपलब्ध करतात. संकेतांक :
 - (A) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे
 - (B) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे
 - (C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
 - (D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

[P.T.O.

21.	The acronym 'POSDCORB' was	21.	'POSDCORB' या आद्याक्षरी संज्ञेची निर्मिती
	coined by		कोणी केली ?
	(A) Elton Mayo		(A) इल्टॉन मायो
	(B) Chester Bernard		(B) चेस्टर बर्नार्ड
	(C) Lillian Gilbreth		(C) लिलीयन गीलब्रेथ
	(D) Luther Gulick and L. Urwick		(D) ल्युथर गुलिक आणि एल. उरविक
22.	Theory of motivation is considered	22.	सर्व कामाशी संबंधित असलेला प्रेरणा अभ्यासाचा
	as basic factor in all work related		मूलभूत घटक प्रेरणा सिद्धांत ने प्रस्तावित
	studies on motivation, has been		केला.
	proposed by		(A) हर्झबर्ग
	(A) Herzberg		_
	(B) Maslow		(B) मास्लो
	(C) Bakke and Argyris		(C) बॅके आणि आरजीरीस
	(D) Douglas McGregor		(D) डाग्लस मॅकग्रीगॉर
23.	External causes of deterioration of	23.	कोणत्या बाह्यकारणांमुळे ग्रंथालय साधनांचा ऱ्हास
	library materials are :		होतो ?
	(A) Light, Temperature and		(A) प्रकाश, तापमान आणि आर्द्रता
	Humidity		
	(B) Ink		(B) शाई
	(C) Leather		(C) कातडी
	(D) Photographs and Films		(D) छायाचित्र आणि फीत
		0	

24. हेन्री फायॉलने अनुभव आधारित कोणते सिद्धांत 24. Based on experience Henry Fayol प्रस्तुत केले ? listed the principles : श्रम विभागणी (i)Division of Labour (i)(ii) Unity of command (ii) आदेशातील एकवाक्यता (यूनीटी ऑफ कमांड) (*iii*) Library Science is an (iii) ग्रंथालय शास्त्र हे प्रायोगिक विज्ञान आहे experimental science (iv) कोणतेही ग्रंथालय बेट नाही (iv) No Library is an Island **Codes** : संकेतांक ः (A) दोन्ही (i) आणि (ii) बरोबर आहेत (A) Both (i) and (ii) are correct (B) दोन्ही (i) आणि (iii) बरोबर आहेत (B) Both (i) and (iii) are correct (C) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत (C) (i) and (iv) are correct (D) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत (D) (*ii*) and (*iii*) are correct 25. कोणत्याही प्रमुख बदलांना विरोध होणे ही 25. Resistance is inevitable response to अपरिहार्य प्रतिक्रिया आहे, कारण : any major changes because of Lack of understanding अज्ञान (i)(i)(ii) अज्ञात अपयशाची भीती (*ii*) Fear of unknown and failure (iii) सक्षमतेचा अभाव (*iii*) Lack of competency (iv) अति आत्मविश्वास (*iv*) Over confidence संकेतांक ः **Codes** : (A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत (A) (i), (ii) and (iii) are correct (B) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत (B) (i), (ii) and (iv) are correct (C) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत (C) (i), (iii) and (iv) are correct (D) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत (D) (ii), (iii) and (iv) are correct

[P.T.O.

- 26. The types of information needed by scientist are :
 - (i) Experimental information
 - (ii) Know-why information
 - (iii) User information
 - (iv) Know-how information

Codes :

- (A) (i), (ii) and (iii) are correct
- (B) (ii), (iii) and (iv) are correct
- (C) (i), (ii) and (iv) are correct
- (D) (i), (iii) and (iv) are correct
- 27. Items of furniture and equipment in a library include :
 - (i) Book racks
 - (ii) Periodical display racks
 - (iii) Microform
 - (iv) Computer

Codes :

- (A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct
- (B) (ii), (iii) and (iv) are correct
- (C) (i), (ii) and (iv) are correct
- (D) (i), (iii) and (iv) are correct

- 26. वैज्ञानिकांना आवश्यक असलेल्या माहितीचे प्रकार आहेत.
 - (i) प्रायोगिक माहिती
 - (ii) नो-व्हाय माहिती
 - (iii) वाचकांची माहिती
 - (iv) नो-हाऊ माहिती

संकेतांक ः

- (A) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत
- 27. ग्रंथालय फर्निचर आणि उपकरणात या बार्बीचा समावेश होतो.
 - (i) ग्रंथांचे कपाट
 - (ii) नियतकालिक डिस्पले रॅक
 - (iii) मायक्रोफॉर्म
 - (iv) संगणक

संकेतांक ः

- (A) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

28. Match the following :

List I

(a) Broadcasting

(b) Mass media

(c) Product promotion

(d) Demography

List II

(i) Market segmentation(ii) Library website

(iii) Journals

(iv) Radio and Television

Codes :

(D) (*iii*) (*iv*)

(a) (b) (c) (d)
(A) (iv) (iii) (ii) (i)
(B) (i) (ii) (ii) (iii) (iv)
(C) (ii) (i) (iv) (iii)

(ii) (i)

28. जोडचा जुळवा :

यादी I

(a) प्रसारण

(b) जनसंपर्क माध्यम

(c) उत्पादन प्रकार

(d) लोकसंख्या

यादी II

(i) मार्केट विभाजन

(ii) ग्रंथालयाची वेबसाईट

(iii) नियतकालिके

(iv) रेडिओ आणि टेलिव्हिजन

संकेतांक :

(a) (b) (c) (d) (A) (iv) (iii) (ii) (i)

(B) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

(D) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

- 29. Arrange the following product development stages in logical order :
 - (i) Product development
 - (ii) Product testing
 - (iii) Search for ideas
 - (iv) Product launching

Codes :

- (A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)
- (B) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*)
- (C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)
- (D) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)
- 30. **Assertion** (A) : The circulation desk staff play critical role in a library.

Reason (R) : Circulation staff build image of the library.

Codes :

- (A) (A) is true but (R) is false
- (B) (A) is false but (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are false
- (D) Both (A) and (R) are true

- 29. उत्पादन निर्मितीच्या खालील टप्प्यांची तर्कशुद्ध रचना करा : उत्पादन विकास (i)(ii) उत्पादन चाचणी (iii) कल्पनेचा शोध (iv) उत्पादन लॉचिंग संकेतांक ः *(iii) (iv)* (A) (i)(ii)(B) (*iii*) (*i*) (ii)(iv)(C) (*iv*) (*iii*) (ii) (i)
 - (D) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)
- 30. विधान (A) : देवघेव काऊंटरवरील कर्मचारी ग्रंथालयात महत्त्वाची भूमिका पार पाडतात. कारण (R) : देवघेव काऊंटरवरील कर्मचारी ग्रंथालयाची प्रतिमा उंचावतात. संकेतांक :
 - (A) (A) बरोबर परंतु (R) हे चुकीचे आहे
 - (B) (A) चुकीचे परंतु (R) हे बरोबर आहे
 - (C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
 - (D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

31.	protocol is used to map MAC	31	ही नियमावली मॅक ॲड्रेसची आयपी
01.	address to IP address.	01.	अँड्रेसशी जुळणी करण्यासाठी वापरली जाते.
	(A) TCP		
	(A) ICP		(A) टीसीपी
	(B) ARP		(B) एआरपी
	(C) ICMP		(C) आयसीएमपी
	(D) BOOTP		(D) बूटपी
32.	Asynchronous transmission is also	32.	असिंक्रोनस ट्रान्समिशनला ट्रान्समिशन
	known as transmission.		असेही म्हणतात.
	(A) Start-stop		(A) स्टार्ट-स्टॉप
	(B) One-way		(B) एक मार्ग
	(C) Continuous streaming		(C) सतत प्रवाह
	(D) Two-way		(D) दोन मार्ग
33.	improves utilization of	33.	संप्रेषण नेटवर्कचा वापर सुधारतो
	communication networks and also		आणि दोष सहिष्णुता देखील प्रदान करतो.
	provides fault tolerance.		
	(A) Circuit switching		(A) सर्किट स्विचिंग
	(B) Packet switching		(B) पॅकेट स्विचिंग
	(C) Message switching		(C) संदेश स्विचिंग
	(D) Virtual switching		(D) आभासी स्विचिंग

34.	 IPv6 is also known as (A) IP6G (B) IPng (C) IPig (D) IP5G 	34.	आयपीव्ही6ला (IPv6) म्हणून देखील ओळखले जाते. (A) आयपी6जी (B) आयपीएनजी (C) आयपीआयजी (D) आयपी5जी
35.	 Which of the following are two types of DNS (Domain Name System) records ? (i) Request (ii) Responses (iii) Question (iv) Resources 	35.	खालीलपैकी कोणते दोन प्रकार डीएनएस (DNS) (डोमेन नेम सिस्टम) रेकॉर्ड आहेत ? (i) विनंती (ii) प्रतिसाद (iii) प्रश्न (iv) संसाधने
	Codes : (A) (i) and (ii) are correct (B) (ii) and (iii) are correct (C) (iii) and (iv) are correct (D) (i) and (iv) are correct		संकेतांक : (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत
36.	 The AR APP "Timescape : Kolkata" is developed by (i) University Liverpool (ii) Jadhavpur University (iii) British Library (iv) Kolkata University (v) Mellon foundation Codes : 	36.	एआर ॲप ''टाइमस्केप : कोलकाता'' कोणी विकसित केले ? (i) लिव्हरपूल विद्यापीठ (ii) जाधवपूर विद्यापीठ (iii) ब्रिटिश लायब्ररी (iv) कोलकाता विद्यापीठ (v) मेलॉन फाउंडेशन
	 (A) (i), (ii) and (v) are correct (B) (ii), (iii) and (iv) are correct (C) (i), (ii) and (iii) are correct (D) (iii), (iv) and (v) are correct 		 संकेतांक : (A) (i), (ii) आणि (v) बरोबर आहेत (B) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत (C) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत (D) (iii), (iv) आणि (v) बरोबर आहेत

37.	Which of the following are	37.	खालीलपैको कोणते सत्र स्तराशी संबंधित
	associated with the session layer ?		आहेत ?
	(i) Dialog control		(i) संवाद नियंत्रण
	(ii) Token Management		(ii) टोकन व्यवस्थापन
	(<i>iii</i>) Semantics of the information		(iii) प्रसारित केलेल्या माहितीचे सिमॅंटिक्स
	transmitted		(iv) सिंक्रोनाइझेशन
	(iv) Synchronization		संकेतांक :
	Codes :		
	(A) (i), (ii) and (iii) are correct		(A) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
	(B) (i), (ii) and (iv) are correct		(B) (i), (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
	(C) (ii), (iii) and (iv) are correct		(C) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
	(D) (i), (iii) and (iv) are correct		(D) (i), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
38.	Arrange the following networks	38.	खालील नेटवर्कचा त्यांच्या स्थापनेच्या वर्षानुसार
	according to their year of establish-		योग्य क्रम लावा :
	ment :		(i) सीएसनेट
	(i) CSNET		(ii) एनएसएफनेट
	(ii) NSFNET		
	(iii) ARPANET		(iii) अर्पानेट
	(iv) ANSNET		(iv) एएनएसनेट
	Codes :		संकेतांक :
			(A) (iii) (iv) (ii) (i)
	(A) (iii) (iv) (ii) (i)		$(\mathbf{I}\mathbf{I}) (\mathbf{i}\mathbf{U}) (\mathbf{i}\mathbf{U}) (\mathbf{i}\mathbf{U}) (\mathbf{i}\mathbf{U})$
	(B) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>) (<i>i</i>)		(B) (ii) (iii) (iv) (i)
	(C) (<i>iii</i>) (<i>i</i>) (<i>ii</i>) (<i>iv</i>)		(C) (<i>iii</i>) (<i>i</i>) (<i>ii</i>) (<i>iv</i>)
	(D) (<i>iv</i>) (<i>iii</i>) (<i>i</i>) (<i>ii</i>)		(D) (<i>iv</i>) (<i>iii</i>) (<i>ii</i>)

39. Match the following : 39. 朝雲和 項感容和 : 1 List I List II (a) Google (i) Hive (a) गूगल (i) हाइव (b) Samsung (ii) Playstation VR (b) सॅमसंग (ii) पेरेस्टेशन व्हीआर (c) HTC (iii) Gear VR (b) सॅमसंग (ii) पेरेस्टेशन व्हीआर (d) Sony (iv) Cardboard (c) एचटीसी (iii) गियर व्हीआर (d) Sony (iv) Cardboard (a) (b) (c) (d) (a) (b) (c) (d) (a) (b) (c) (d) (A) (ii) (iii) (iii) (ii) (a) (b) (c) (d) (C) (iii) (iv) (ii) (iii) (ii) (D) (iv) (i) (iii) (iii) (iii) 40. Assertion (A) : In 1995 the Federation National Council referred the internet as global information system. (A) Santulable on the internet. Reason (R) : Every minute information published in the world is available on the internet. (A) Both (A) and (R) are true (B) Both (A) and (R) are true (B) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत (B) Rith (A) and (R) are false (C) (A) बरेबर आहे परंतु (R) हे बरेबर आहे (D) (A) is false but (R) is false (D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे				
(a) Google(i) Hive(a) 東原南(i) 東京和(b) Samsung(ii) Playstation VR(b) 챇中城中(iii) ऎसरेस्टेशन व्हीआर(c) HTC(iii) Gear VR(c) एवटीसी(iii) Trयर व्हीआर(d) Sony(iv) Cardboard(d) सोनी(iv) कार्डबोर्ड(a) (b) (c) (d)(a) (b) (c) (d)(a) (b) (c) (d)(A) (ii) (iii) (iii)(i)(iii)(C) (iii) (iii) (ii)(i)(iii)(C) (iii) (iv) (i) (ii)(iii)(D) (iv) (i) (ii) (iii)(iii)(A) Assertion (A) : In 1995 the Federation National Council referred the internet as global information system.(a) (b) (c) (ii) (iii)Reason (R) : Every minute information system.(a) savailable on the internet.Codes :(A) Both (A) and (R) are true (B) Both (A) and (R) are false (C) (A) is true but (R) is false(A) Traf (A) आणि (R) बरोबर आहेत (C) (A) sit rue but (R) is false	39. Match the fo	llowing :	39. जोड्या जुळवा :	
(b) Samsung (ii) Playstation VR (c) HTC (iii) Gear VR (d) Sony (iv) Cardboard (d) Xi fith (iv) Trat æflant (d) Sony (iv) Cardboard (d) Sony (iv) Cardboard (d) Sony (iv) Cardboard (d) Sony (iv) Cardboard (d) A (ii) (iii) (iv) aniséalisé (a) (b) (c) (d) (a) (b) (c) (d) (A) (ii) (ii) (D) (iv) (i) (ii) (D) (iv) (iv) (ii)<	List I	List II	यादी I	यादी II
 (c) HTC (<i>iii</i>) Gear VR (d) Sony (<i>iv</i>) Cardboard (c) एचटीसी (<i>iii</i>) [गयर व्हीआर (d) सोनी (<i>iv</i>) कार्डबोर्ड (e) एचटीसी (<i>iii</i>) [<i>iv</i>) कार्डबोर्ड (f) संकेतांक : (a) (b) (c) (d) (b) (<i>iv</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (c) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (d) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>) (<i>iii</i>) (<i>iii</i>) (e) (<i>iv</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>) (<i>ii</i>) (f) (<i>iv</i>) (<i>iii</i>) (<i>iii</i>) (f) (<i>iv</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (g) (<i>iv</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (h) (<i>iv</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (h) (<i>iv</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (h) (<i>iv</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (h) (<i>iv</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (iv) (<i>iii</i>) (<i>iiii</i>) (iv) (<i>iii</i>) (<i>iii</i>) (iv) (<i>iii</i>) (<i>iii</i>) (iv) (<i>iii</i>) (<i>iii</i>) (iv) (<i>iii</i>) (<i>iii</i>) (iv) (<i>iii</i>) (<i>iiii</i>) (iv) (<i>iii</i>) (<i>iiii</i>) (iv) (<i>iii</i>) (<i>iii</i>) (iv) (<i>iii</i>) (<i>iii</i>) (iv) (<i>iii</i>) (<i>iii</i>) (iv) (<i>iii</i>) (<i>iiii</i>) (iv) (<i>ii</i>	(a) Google	(i) Hive	(a) गूगल (i)	हाइव
(d) Sony (iv) Cardboard (a) (b) (c) (d) itik cardboard (a) (b) (c) (d) itik cardboard (a) (b) (c) (d) (a) (b) (c) (d) (A) (ii) (iii) (iv) (i) (a) (b) (c) (d) (B) (iv) (iii) (i) (ii) (a) (b) (c) (d) (C) (iii) (iv) (ii) (ii) (iii) (D) (iv) (i) (ii) (iii) (iii) 40. Assertion (A) : In 1995 the Federation National Council referred the internet as global information system. (a) (b) (i) (ii) (iii) Reason (R) : Every minute information published in the world is available on the internet. antur (R) : जगात प्रकाशित होणारी प्रत्येक मिनिटाची माहिती इंटरनेटवर उपलब्ध आहे. (A) Both (A) and (R) are true (B) Both (A) and (R) are false (C) (A) is true but (R) is false (A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत (D) (A) चार आहे परंतु (R) हे चूक आहे (C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे	(b) Samsung	(ii) Playstation VR	(b) सॅमसंग (ii)) प्लेस्टेशन व्हीआर
Codes : (a) (b) (c) (d) (a) (b) (c) (d) (A) (ii) (iii) (iv) (i) (i) (B) (iv) (iii) (i) (ii) (A) (ii) (iii) (iv) (i) (B) (iv) (iii) (i) (i) (B) (iv) (ii) (ii) (ii) (B) (iv) (ii) (ii) (ii) (D) (iv) (i) (ii) (iii) (D) (iv) (i) (ii) (iii) $40.$ Assertion (A) : In 1995 the Federation National Council refered the internet as global information system. (A) : 1995 मध्ये फेडरेशन नॅशनल $afiR्सलने इंटरनेटला ग्लोबल इन्फॉर्मेशन सिस्टममहणून संबोधले आहे.Reason (R) : Every minuteinformation published in the worldis available on the internet.antvu (R) : जगात प्रकाशित होणारी प्रत्येकमिनिटाची माहिती इंटरनेटलर उपलब्ध आहे.(A) Both (A) and (R) are true(B) Both (A) and (R) are false(C) (A) is true but (R) is false(A) (A) ard art mice true(B) cl-stl (A) mlfu (R) ard art mice(B) cl-stl (A) mlfu (R) cq mark(R) cl qq mark(R) (R) cl qq mark(R) (R) cl qq mark(R) (R) (R) (R) (R) (R) (R) (R) (R) (R)$	(c) HTC	(iii) Gear VR	(c) एचटीसी (iii	i) गियर व्हीआर
 (a) (b) (c) (d) (a) (b) (c) (d) (a) (b) (c) (d) (a) (ii) (iii) (iii) (b) (iv) (iii) (ii) (iii) (c) (iii) (iv) (i) (ii) (iii) (d) Assertion (A) : In 1995 the Federation National Council referred the internet as global information system. Reason (R) : Every minute information published in the world is available on the internet. Codes : (A) Both (A) and (R) are true (B) Both (A) and (R) are false (C) (A) is true but (R) is false (a) (b) (c) (d) (A) (ii) (iii) (iv) (i) (B) (iv) (iii) (iii) (i) (B) (iv) (iii) (ii) (ii) (C) (iii) (iv) (i) (ii) (iii) (D) (iv) (i) (ii) (iii) (A) farst (A) and (R) are false (C) (A) is true but (R) is false 	(d) Sony	(iv) Cardboard	(d) सोनी (iv) कार्डबोर्ड
 (A) (ii) (iii) (iv) (i) (B) (iv) (iii) (i) (ii) (C) (iii) (iv) (ii) (ii) (D) (iv) (i) (ii) (iii) 40. Assertion (A) : In 1995 the Federation National Council referred the internet as global information system. Reason (R) : Every minute information published in the world is available on the internet. Codes : (A) Both (A) and (R) are true (B) Both (A) and (R) are false (C) (A) is true but (R) is false (A) (ii) (iii) (iv) (i) (B) (iv) (iii) (i) (B) (iv) (iii) (i) (C) (iii) (iv) (i) (ii) (D) (iv) (i) (ii) (iii) (E) fatter (A) : 1995 the distribution (A) iteration (B) citation (A) iteration (B) citation (B) citation (B) citation (C) (A) atlat at at citation (C) (A) atlat at citation (C) (A) at at at citation (C) (A) at a citation (Codes :		संकेतांक :	
 (B) (iv) (iii) (i) (ii) (C) (iii) (iv) (ii) (ii) (D) (iv) (i) (ii) (iii) (D) (iv) (i) (ii) (ii) (D) (iv) (i) (ii) (ii) (D) (iv) (i) (ii) (iii) (D) (iv) (i) (ii) (iii) (D) (iv) (i) (ii) (ii) (D) (iv) (i) (ii) (iii) (E) attract of the set of the	(<i>a</i>) (<i>b</i>)	(c) (d)	(a) (b) (c) ((d)
 (C) (iii) (iv) (ii) (ii) (D) (iv) (i) (ii) (iii) 40. Assertion (A) : In 1995 the Federation National Council referred the internet as global information system. Reason (R) : Every minute information published in the world is available on the internet. Codes : (A) Both (A) and (R) are true (B) Both (A) and (R) are false (C) (A) is true but (R) is false (C) (iii) (iv) (ii) (i) (D) (iv) (i) (ii) (ii) (D) (iv) (i) (ii) (ii) (D) (iv) (i) (ii) (iii) 40. faure (A) : 1995 मध्ये फेडरेशन नॅशनल कौन्सिलने इंटरनेटला ग्लोबल इन्फॉर्मेशन सिस्टम म्हणून संबोधले आहे. 61. The second	(A) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>)	(<i>iv</i>) (<i>i</i>)	(A) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>) ((i)
 (D) (iv) (i) (ii) (iii) 40. Assertion (A) : In 1995 the Federation National Council referred the internet as global information system. Reason (R) : Every minute information published in the world is available on the internet. Codes : (A) Both (A) and (R) are true (B) Both (A) and (R) are false (C) (A) is true but (R) is false (D) (iv) (i) (ii) (iii) 40. विधान (A) : 1995 मध्ये फेडरेशन नॅशनल कौन्सिलने इंटरनेटला ग्लोबल इन्फॉर्मेशन सिस्टम म्हणून संबोधले आहे. antwor (R) : जगात प्रकाशित होणारी प्रत्येक मिनिटाची माहिती इंटरनेटवर उपलब्ध आहे. (A) Both (A) and (R) are true (B) Both (A) and (R) are false (C) (A) is true but (R) is false 	(B) (<i>iv</i>) (<i>iii</i>)	(<i>i</i>) (<i>ii</i>)	(B) (<i>iv</i>) (<i>iii</i>) (<i>i</i>) ((ii)
 40. Assertion (A) : In 1995 the Federation National Council referred the internet as global information system. Reason (R) : Every minute information published in the world is available on the internet. Codes : (A) Both (A) and (R) are true (B) Both (A) and (R) are false (C) (A) is true but (R) is false 40. विधान (A) : 1995 मध्ये फेडरेशन नॅशनल कौन्सिलने इंटरनेटला ग्लोबल इन्फॉर्मेशन सिस्टम म्हणून संबोधले आहे. antण (R) : जगात प्रकाशित होणारी प्रत्येक मिनिटाची माहिती इंटरनेटलर उपलब्ध आहे. tiahrime : (A) Both (A) and (R) are true (B) Both (A) and (R) are false (C) (A) is true but (R) is false 	(C) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>)	(<i>ii</i>) (<i>i</i>)	(C) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>) (<i>ii</i>) ((i)
Federation National Council referred the internet as global information system.Internet as global information system.Reason (R) : Every minute information published in the world is available on the internet.Internet.Codes : (A) Both (A) and (R) are true (B) Both (A) and (R) are false (C) (A) is true but (R) is false(A) (A) (A) (A) (A) (A) (A) (A) (A) (A)	(D) (<i>iv</i>) (<i>i</i>)	<i>(ii) (iii)</i>	(D) (<i>iv</i>) (<i>i</i>) (<i>ii</i>) ((iii)
Reason (R) : Every minute information published in the world is available on the internet.Hiffzit unter the	Federation referred the	National Council internet as global	कौन्सिलने इंटरनेटला ग्लोब म्हणून संबोधले आहे.	ल इन्फॉर्मेशन सिस्टम
information published in the world is available on the internet.·································	Reason (R	c) : Every minute		
 (A) Both (A) and (R) are true (B) Both (A) and (R) are false (C) (A) is true but (R) is false (A) CI-RI (A) MIU (R) बराबर आहत (B) CI-RI (A) MUU (R) चूक आहेत (C) (A) are false (D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे चूक आहे 	-			.વર ૩૫ઌજ્ય આह.
 (B) Both (A) and (R) are false (C) (A) is true but (R) is false (B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत (C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे (D) (A) चक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे 	Codes :		(A) दोन्ही (A) आणि (I	R) बरोबर आहेत
 (B) Both (A) and (R) are false (C) (A) is true but (R) is false (D) (A) 五番 आहे परंतु (R) हे चूक आहे 	(A) Both (A)	and (R) are true	(B) दोन्ही (A) आणि (]	R) चक आहेत
(C) (A) is true but (R) is false (D) (A) चक आहे एएंन (R) हे बरोबर आहे	(B) Both (A)	and (R) are false		
(D) (A) is false but (R) is true (D) (A) चूक आहे परतु (R) हे बरोबर आहे	(C) (A) is tru	ue but (R) is false		
	(D) (A) is fal	lse but (R) is true	(D) (A) चूक आहे परतु	((R) हे बरोबर आहे

41.	The language used by RDF is	41.	आरडीएफ (RDF) द्वारे वापरलेल्या भाषेला असे
	called		म्हणतात
	(A) RDF/XML		(A) आरडीएफ/एक्सएमएल
	(B) HTML/RDF		(B) एचटीएमएल/आरडीएफ
	(C) RDF/HTML		(C) आरडीएफ/एचटीएमएल
	(D) RDF/SGML		(D) आरडीएफ/एसजिएमएल
42.	Position detection pattern are	42.	क्यूआर कोडच्या कोप-यांवर पोझिशन
	arranged at corners of QR		डिटेक्शन पॅटर्नची मांडणी केली आहे.
	code.		(A) 1
	(A) 1		
	(B) 2		(B) 2
	(C) 3		(C) 3
	(D) 4		(D) 4
43.	Which type of AI is supposed to be	43.	एआय (AI) चा कोणता प्रकार काल्पनिक
	hypothetical ?		असावा ?
	(A) Artificial Narrow Intelligence		(A) आर्टिफिशल नॅरो इंटेलिजेन्स
	(B) Artificial General Intelligence		(B) आर्टिफिशल जनरल इंटेलिजेन्स
	(C) Artificial Super Intelligence		(C) आर्टिफिशल सुपर इंटेलिजेन्स
	(D) Robotic Artificial Intelligence		(D) रोबोटिक आर्टिफिशल इंटेलिजेन्स

- 44. Econstor is a non-profit digital archiving service provided by
 - (A) Library of Congress
 - (B) Australian National Library of Economics
 - (C) German National Library of Economics
 - (D) National Library of Economics, Netherland
- 45. and are syntaxes for pointing to parts of an XML documents.
 - (i) X pointer
 - (ii) X link
 - (iii) X fragments
 - (iv) CSS

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iv) are correct
- (C) (i) and (iii) are correct
- (D) (*ii*) and (*iii*) are correct

- इकॉन्स्टर (Econstor) ही ना-नफा डिजिटल संग्रहण सेवा द्वारे प्रदान केली जाते.
 - (A) लायब्ररी ऑफ कॉंग्रेस
 - (B) ऑस्ट्रेलियन नॅशनल लायब्ररी ऑफ इकोनॉमिक्स
 - (C) जर्मन नॅशनल लायब्ररी ऑफ इकोनॉमिक्स
 - (D) नॅशनल लायब्ररी ऑफ इकोनॉमिक्स, नेदरलँड
- 45. आणि एक्सएमएल (XML) दस्तऐवजांच्या भागांकडे निर्देश करण्यासाठीच्या वाक्य रचना आहेत.
 (i) एक्स पॉइंटर
 - (ii) एक्स लिंक
 - (iii) एक्स फ्रॅंगमेंटस्
 - (iv) सीएसएस

संकेतांक ः

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत

46.	DEITY (Department of Electronics	46.	डिईआयटीवाय (DEITY) (इलेक्ट्रॉनिक्स आणि
	and Information Technology) has		माहिती तंत्रज्ञान विभाग) ने खालीलपैकी कोणत्या
	awarded the project entitled,		एजन्सीला ''सेंटर फॉर एक्सलन्स फॉर डिजिटल
	"centre for excellence for digital		प्रिझर्वेशन'' नावाचा प्रकल्प प्रदान केला
	preservation" to which of the		आहे ?
	following agencies ?		(i) सी-डॅक, पुणे
	(i) C-DAC Pune		(ii) सी-डॅक, बंगलोर
	(ii) C-DAC Bangalore		(iii) सी-डॅक, नोएडा
	(iii) C-DAC Noida		
	(iv) IIT Kharagpur		(iv) आयआयटी खरगपूर
	Codes :		संकेतांक :
	(A) (i) and (ii) are correct		(A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
	(B) (i) and (iii) are correct		(B) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
	(C) (ii) and (iii) are correct		(C) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
	(D) (<i>ii</i>) and (<i>iv</i>) are correct		(D) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
47.	Which of the following provides	47.	खालीलपैकी कोण आयएएएस (IaaS) प्रदान
	IaaS ?		करते ?
	(i) Rackspace		(i) रॅक्स्पेस
	(<i>ii</i>) Duraspace		(ii) ड्युरास्पेस
	(iii) Liblime		(iii) लिबलाईम
	(iv) Amazon Web Service		(iv) एमेझॉन वेब सर्विस
	Codes :		संकेतांक :
	(A) (i) and (ii) are correct		(A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
	(B) (i) and (iv) are correct		(B) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत
	(C) (iii) and (iv) are correct		(C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
	(D) (<i>ii</i>) and (<i>iv</i>) are correct		(D) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत

[P.T.O.

48. Match the following :	48. जोड्या जुळवा :
List I	यादी I
(a) Amazon Web Service	(a) अमॅझॉन वेब सर्विस
(b) Eucalyptus	(b) युकेलिप्टस
(c) Openstack	(c) ओपनस्टॉक
(d) Gigaspaces cloudify	(d) गिगास्पेस क्लाउडिफाई
List II	यादी II
(i) GPLv3	(i) जीपीएलव्ही3
(ii) Proprietary	(ii) प्रोप्रॉयटरी
(iii) Apache2	(iii) अपाचे2
(iv) Open source	(iv) ओपन सोर्स
Codes :	संकेतांक :
(a) (b) (c) (d)	(a) (b) (c) (d)
(A) (<i>i</i>) (<i>ii</i>) (<i>iv</i>) (<i>iii</i>)	(A) (<i>i</i>) (<i>ii</i>) (<i>iv</i>) (<i>iii</i>)
(B) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>) (<i>i</i>)	(B) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>) (<i>i</i>)
(C) (<i>ii</i>) (<i>i</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>)	(C) (<i>ii</i>) (<i>i</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>)
(D) (<i>iv</i>) (<i>i</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>)	(D) (<i>iv</i>) (<i>i</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>)

- 49. Arrange the following digital Libraries in the order in which they were established :
 - (i) TKDL
 - (ii) Muktabodha
 - (iii) Nalanda Digital Library
 - (iv) NSDL
 - Codes :
 - (A) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)
 - (B) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)
 - (C) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)
 - (D) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*)
- 50. Assertion (A) : Libraries are facing challenges while adopting linked data.

Reason (**R**) : Libraries so long have relied on document Centric models such as MARC and not on data centric model.

Codes :

- (A) (A) is true but (R) is false
- $(B) \ (A) \ is \ false \ but \ (R) \ is \ true$
- $(C)\;\;Both\;\;(A)\;\;and\;\;(R)\;\;are\;\;true$
- $(D) \ Both \ (A) \ and \ (R) \ are \ false$

- 49. खालील डिजिटल ग्रंथालयांची त्यांच्या स्थापना वर्षानुसार रचना करा :
 (i) टीकेडीएल
 - (ii) मुक्तबोध
 - (iii) नालंदा डिजिटल ग्रंथालय
 - (iv) एनएसडीएल

संकेतांक ः

- (A) (i) (iv) (iii) (ii)
- (B) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)
- (C) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)
- (D) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*)
- 50. विधान (A) : लिंक्ड डेटाचा अवलंब करतांना गंथालयांसमोर आव्हाने आहेत. कारण (R) : ग्रंथालये आतापर्यंत मार्क (MARC) सारख्या प्रलेख केंद्रित डेटा मॉडेलवर अवलंबून

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

आहेत, डेटा केंद्रित मॉडेलवर अवलंबून नाही.

- (B) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

- 51. Who owns the Web of Science currently ?
 - (A) Elsevier
 - (B) Clarivate Analytics
 - (C) Springer
 - (D) Thomas Reuters
- 52. What is the purpose of literature review ?
 - (A) To find out what is already researched
 - (B) To carry out citation study
 - (C) To have a long list of references
 - (D) To increase the size of the research report

53. Case study

- (A) Tries to understand population's characteristics by studying samples
- (B) Attempts to find why and how one variable produces change in another variable
- (C) Enquires only about past happenings
- (D) Carries out in depth contextual analysis of a single research element

- सध्या वेब ऑफ सायन्सची मालकी कोणाकडे आहे ?
 - (A) एल्झेव्अिर
 - (B) क्लॅरिव्हेट अनॅलिटीक्स
 - (C) स्प्रिंगर
 - (D) थॉमसन रूटर्स
- 52. वाचन साहित्य आढाव्याचा हेतू काय ?
 - (A) पूर्वी काय संशोधन झाले आहे ते माहीत
 करून घेणे
 - (B) उल्लेखांचा अभ्यास करणे
 - (C) संदर्भांची प्रदीर्घ यादी तयार करणे
 - (D) संशोधन अहवालाचा आकार वाढविणे
- 53. व्यष्टी अध्ययन हे
 - (A) नमुन्याचा अभ्यासाद्वारे लक्षगटाची वैशिष्ट्ये
 जाणून घेण्याचा प्रयत्न करते
 - (B) एक चल दुसऱ्या चलामध्ये का आणि कशाप्रकारचा बदल घडवून आणते हे शोधण्याचा प्रत्यत्न करते
 - (C) केवल गतकाळातील घडामोर्डीची चौकशी
 करते
 - (D) एका संशोधन घटकाचे संदर्भासह सखोल विश्लेषण करते

- 54. Which of the following is a feature of non-probability sampling ?
 - (A) Random
 - (B) Objective
 - (C) Subjective
 - (D) Systematic
- 55. Which of the following is not included in the 'introduction' chapter of a research report ?
 - (i) Objectives of the research
 - (ii) Analysis and interpretation
 - (iii) Recommendations
 - (iv) Scope and limitations

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (ii) and (iv) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

- 54. खालीलपैकी असंभाव्यता नमुना निवडीचे वैशिष्ट्य कोणते आहे ?
 - (A) यादृच्छिक
 - (B) वस्तुनिष्ठ
 - (C) व्यक्तिनिष्ठ
 - (D) पद्धतशीर
- 55. संशोधन अहवालातील ''प्रस्तावना'' प्रकरणामध्ये खालीलपैकी कशाचा समावेश नसतो ?
 - (i) संशोधनाची उद्दिष्टे
 - (ii) विश्लेषण आणि अर्थनिर्वचन
 - (iii) शिफारशी
 - (iv) व्याप्ती आणि मर्यादा

संकेतांक ः

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

56. आणि ही माहिती संकलनाची 56. and are data collection techniques and tools. तंत्रे आणि साधने आहेत. (i)Diary डायरी (i)(*ii*) Sampling (ii) नमुना निवड (iii) Data analysis and inter-(iii) माहिती विश्लेषण आणि अर्थनिर्वचन pretation (iv) सर्व्हेमंकी (iv) Survey Monkey संकेतांक : **Codes** : (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत (A) (i) and (ii) are correct (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत (B) (*ii*) and (*iii*) are correct (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत (C) (iii) and (iv) are correct (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत (D) (i) and (iv) are correct विखरण सिद्धांताच्या उपयोजनातून 57. 57. and could be found by आणि मिळविता येते. applying the law of scattering. (i) कोअर नियतकालिके Core journals (i)(ii) नियतकालिकांची क्रमाधारित यादी (ii) Ranked list of journals (iii) इम्पॅक्ट फॅक्टर (iii) Impact factor (iv) लेखकाची उत्पादकता (iv) Author's productivity संकेतांक : **Codes** : (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत (A) (i) and (ii) are correct (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत (B) (*ii*) and (*iii*) are correct (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत (C) (iii) and (iv) are correct (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत (D) (i) and (iv) are correct

58. Assertion (A) : Questionnaire data are supplemented by data collected through interview.

Reason (R) : Compared to questionnaire data, interview data is more reliable.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are false
- (B) (A) is true but (R) is false
- (C) (A) is false but (R) is true
- (D) Both (A) and (R) are true $% \left(A^{\prime}\right) =0$
- 59. Identify the logical sequence of activities related to compiling a literature review :
 - (A) Identification of keywords, formulation of search strategy, searching literature, writing literature review
 - (B) Identification of keywords, formulation of search strategy, searching literature, reading literature, writing literature review
 - (C) Formulation of search strategy, Identification of keywords, searching literature, reading literature, writing literature review
 - (D) Reading literature, identification of keywords, formulation of search strategy, searching literature, writing literature review

58. विधान (A) : प्रश्नावलीद्वारे संकलित माहितीला पूरक म्हणून मुलाखतीद्वारे मिळविलेल्या माहितीचा वापर केला जातो.

> कारण (R) : प्रश्नावलीद्वारे संकलित माहितीच्या तुलनेत मुलाखतीद्वारे संकलित केलेली माहिती अधिक विश्वसनीय असते.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
- (B) (A) बरोबर परंतु (R) हे चूक आहे
- (C) (A) चूक परंतु (R) हे बरोबर आहे
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे
- 59. वाचनसाहित्याचा आढावा लिहिण्यासंबंधीच्या कार्यांचा तर्कशुद्ध क्रम ओळखा :
 - (A) कीवर्डस निश्चित करणे, शोधव्यूह तयार
 करणे, वाचनसाहित्य शोधणे, वाचनसाहित्याचा
 आढावा लिहिणे, वाचनसाहित्य वाचणे
 - (B) कीवर्डस निश्चित करणे, शोधव्यूह तयार करणे, वाचनसाहित्य शोधणे, वाचनसाहित्य वाचणे, वाचनसाहित्याचा आढावा लिहिणे
 - (C) शोधव्यूह तयार करणे, कीवर्डस निश्चित करणे, वाचनसाहित्य शोधणे, वाचनसाहित्य वाचणे, वाचनसाहित्याचा आढावा लिहिणे
 - (D) वाचनसाहित्य वाचणे, कीवर्डस निश्चित करणे, शोधव्यूह तयार करणे, वाचनसाहित्य शोधणे, वाचनसाहित्याचा आढावा लिहिणे

60. Match the following :	60. जोडचा जुळवा :
List I	यादी I
(a) Questionnaire	(a) प्रश्नावली
(b) Census report	(b) जनगणना अहवाल
(c) Observation	(c) निरीक्षण
(d) Interview	(d) मुलाखत
List II	यादी II
(i) Participant and non-	(i) सहभागी आणि अ-सहभागी
participants	(ii) बंदिस्त आणि मुक्त
(ii) Close and open ended	(<i>iii</i>) दुय्यम माहिती
(iii) Secondary data	
(iv) Focus group	(iv) फोकस ग्रुप
Codes :	संकेतांक :
(a) (b) (c) (d)	(a) (b) (c) (d)
(A) (<i>i</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>)	(A) (<i>i</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>)
(B) (<i>iv</i>) (<i>iii</i>) (<i>ii</i>) (<i>i</i>)	(B) (<i>iv</i>) (<i>iii</i>) (<i>ii</i>) (<i>i</i>)
(C) (<i>iii</i>) (<i>ii</i>) (<i>iv</i>)	(C) (<i>iii</i>) (<i>ii</i>) (<i>i</i>) (<i>iv</i>)
(D) (ii) (iii) (i) (iv)	(D) (ii) (iii) (i) (iv)

In the 6th Edition of Colon Classification the phase relation notation "e" shows (A) Comparison (B) Influence (C) General (D) Tool	61.	कोलन वर्गीकरणच्या 6व्या आवृत्तीमध्ये फेज रीलेशन "e" हे चिन्ह दर्शवते. (A) तुलना (B) प्रभाव (C) सामान्य (D) साधन
 How many levels of description AACR II specifies ? (A) 2 (B) 3 (C) 5 (D) 4 	62.	ए.ए.सी.आर. II वर्णनाचे किती स्तर निर्दिष्टकरते ?(A) 2(B) 3(C) 5(D) 4
 is loosely assembled and are in incidental relation which can be easily set apart. (A) Facet (B) Phases (C) Array (D) Basic subject 	63.	हे लुजली अर्सेबल्ड आहे आणि ते सहजपणे विलग केले जाऊ शकतात. (A) पेंलू (B) फेज (C) पंक्ती (D) मूळ विषय

64.	 The analysed layout and text object (ALTO) XML Schema was first created by the (A) METAe project group (B) Research Libraries group RL (C) University of Michigan 	64.	अॅनालाईजड लेआऊट ॲन्ड टेक्स्ट ऑब्जेक्ट (ALTO) XML स्कीमा प्रथम यांनी तयार केला होता. (A) METAe प्रकल्प गट (B) रिसर्च लायब्ररी ग्रुप आर.एल. (C) मिशिगन विद्यापीठ
	(D) Wikipedia		(D) विकीपीडिया
65.	Which of the following are special auxiliary subdivisions in UDC ?	65.	युडीसी मध्ये खालीलपैकी कोणते विशेष सहायक उपविभाग आहेत ?
	(i) Colon		(i) कोलन
	(ii) Apostrophe		(ii) अपोस्ट्रॉफी
	(iii) Point nought		(iii) पॉइंट नॉट
	(iv) Sub-grouping		(iv) सब ग्रुपिंग
	Codes :		संकेतांकः
	(A) (i) and (ii) are correct		(A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
	(B) (<i>ii</i>) and (<i>iv</i>) are correct		(B) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
	(C) (<i>ii</i>) and (<i>iii</i>) are correct		(C) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
	(D) (i) and (iv) are correct		(D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत
66.	In RDA the class of materials are	66.	आरडीए मध्ये साहित्य सामग्रीचे ''''''' दर्शविले ज्यानान
	represented by		जातात. (i) संदर्भ प्रकार
	(i) Context type		(i) लाहक प्रकार (ii) वाहक प्रकार
	(<i>ii</i>) Carrier type(<i>iii</i>) Media type		(<i>iii</i>) माध्यम प्रकार
	(<i>iv</i>) Content type		(iv) आशय प्रकार
	Codes :		संकेतांक :
	(A) (<i>i</i>), (<i>ii</i>) and (<i>iii</i>) are correct		(A) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
	(B) (i), (iii) and (iv) are correct		(B) (<i>i</i>), (<i>iii</i>) आणि (<i>iv</i>) बरोबर आहेत
	(D) (i), (iii) and (iv) are correct(C) (ii), (iii) and (iv) are correct		(C) (<i>ii</i>), (<i>iii</i>) आणि (<i>iv</i>) बरोबर आहेत
	(D) (<i>iv</i>), (<i>i</i>) and (<i>ii</i>) are correct		(D) (<i>iv</i>), (<i>i</i>) आणि (<i>ii</i>) बरोबर आहेत

67. Match the following :	67. जोड्या जुळवा :
List I List II	यादी I यादी II
(a) COMPASS (i) 1966	(a) COMPASS (i) 1966
(<i>b</i>) SLIC (<i>ii</i>) 1968	(b) SLIC (<i>ii</i>) 1968
(c) NEPHIS (<i>iii</i>) 1977	(c) नेफीस (iii) 1977
(<i>d</i>) PRECIS (<i>iv</i>) 1990	(<i>d</i>) PRECIS (<i>iv</i>) 1990
Codes :	संकेतांक :
(a) (b) (c) (d)	(a) (b) (c) (d)
(A) (<i>iv</i>) (<i>i</i>) (<i>iii</i>) (<i>ii</i>)	(A) (<i>iv</i>) (<i>i</i>) (<i>iii</i>) (<i>ii</i>)
(B) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>) (<i>i</i>) (<i>ii</i>)	(B) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>) (<i>i</i>) (<i>ii</i>)
(C) (ii) (iii) (iv) (i)	(C) (ii) (iii) (iv) (i)
(D) (i) (ii) (iii) (iv)	(D) (<i>i</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>)
68. Arrange the following categories of	68. पोस्ट को-ऑडिनेटसाठी लवचिकतेच्या वाढत्या
controlled vocabularies in increasing	क्रमाने नियंत्रित शब्दसंग्रहांच्या खालील श्रेणी
order of flexibility for post co-ordinate :	व्यवस्थित करा :
(<i>i</i>) Classification schemes	(i) वर्गीकरण योजना
(<i>ii</i>) Ontologies	(ii) ऑन्टोलॉजीज
(<i>iii</i>) Subject Heading List	(iii) विषय शीर्षक यादी
(<i>iv</i>) Thesauri	(<i>iv</i>) थिसॉरी
Codes :	संकेतांक :
(A) (iv) , (i) , (ii) and (iii)	(A) (<i>iv</i>), (<i>i</i>), (<i>ii</i>) आणि (<i>iii</i>)
(B) (<i>iii</i>), (<i>iv</i>), (<i>ii</i>) and (<i>i</i>)	(B) (<i>iii</i>), (<i>iv</i>), (<i>ii</i>) आणि (<i>i</i>)
(D) (<i>iii</i>), (<i>iv</i>), (<i>iv</i>) and (<i>v</i>) (C) (<i>ii</i>), (<i>i</i>), (<i>iii</i>) and (<i>iv</i>)	(C) (<i>ii</i>), (<i>i</i>), (<i>iii</i>) आणि (<i>iv</i>)
(D) (i), (iii), (iv) and (ii)	(D) (i), (iii), (iv) आणि (ii)

69. Statement (A) : Bibliographic
 utility organisations offer
 bibliographic services to subscribing
 libraries.

Statement (B) : Library of Congress is a bibliographic utility organization.

Codes :

- (A) Statement (A) is true but (B)is false
- (B) Statement (A) is false but (B) is true
- $(C) \ \ Statement \ (A) \ and \ (B) \ are \ false$
- $(D) \ Both \ (A) \ and \ (B) \ are \ true$
- 70. In, the bandwidth of a channel is shared by a number of independent signals.
 - (A) Space division multiplexing
 - (B) Frequency division multiplexing
 - (C) Time division multiplexing
 - (D) Code division multiplexing

69. विधान (A) : बिब्लीओग्राफीक युटिलिटिज या संस्था वर्गणीदार ग्रंथालयांना ग्रंथसूचीय सेवा प्रदान करतात.

> विधान (B) : लायब्ररी ऑफ कॉॅंग्रेस ही एक बिब्लीओग्राफीक युटीलीटी प्रदान करणारी संस्था आहे.

संकेतांक ः

- (A) विधान (A) बरोबर परंतु (B) हे चुकीचेआहे
- (B) विधान (A) चुकीचे परंतु (B) हे बरोबर आहे
- (C) दोन्ही विधान (A) आणि (B) चूक आहेत
- (D) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत
- 70. मध्ये, चॅनेलची बॅंडविड्थ अनेक स्वतंत्र

सिग्नलद्वारे सामायिक केली जाते.

- (A) स्पेस विभागणी मल्टीप्लेक्सिंग
- (B) वारंवारता विभागणी मल्टीप्लेक्सिंग
- (C) वेळ विभागणी मल्टीप्लेक्सिंग
- (D) कोड विभागणी मल्टीप्लेक्सिंग

71.	The Calcutta Public Library was established largely at the initiative of		 यांच्या पुढाकाराने कलकत्ता सार्वजनिक वाचनालयाची स्थापना झाली. (A) के.एम. असादुल्ला (B) लॉर्ड कर्झन (C) एफ.पी. स्ट्रॉॅंग (D) जे.एच. स्टॉकलर हेन्री फायॉलने व्यवस्थापनाची किती तत्त्वे दिली ? (A) 12 (B) 14 (C) 16 (D) 10
73.	 Which is not the part of marketing mix ? (A) Product Design (B) Product Distribution (C) Product reduction (D) Product pricing 	73.	पुढीलपैकी कोणता 'मार्केटिंग मिक्स 'चा भाग नाही ? (A) उत्पादन रचना (B) उत्पादन वितरण (C) उत्पादन कपात (D) उत्पादन किंमत

74. पुढीलपैकी मार्केटिंगचे प्रसिद्धी माध्यम 74. The promotional channel of marketing is कोणते ? (A) Expenditure (A) खर्च (B) Profitability (B) नफा (C) ओव्हरहेड (C) Overheads (D) प्रात्यक्षिक (D) Demonstration 75. कमोडिटी माहिती प्रणालीमध्ये कोणते घटक 75. Which elements were included in समाविष्ट केले गेले ? commodity information system ? (i) आरोग्य डेटा Health data (i)(ii) लोकसंख्या डेटा (ii) Population data (iii) शैक्षणिक डेटा (iii) Education data (iv) नफा डेटा (iv) Profit data संकेतांक ः **Codes** : (A) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत (A) (i) and (iv) are correct (B) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत (B) (ii) and (iv) are correct (C) (i), (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत (C) (i), (ii) and (iv) are correct (D) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत (D) (i), (ii) and (iii) are correct खालीलपैकी कोणते वैद्यकशास्त्राचे कन्सोरटियम 76. Which of the following are not 76. नाहीत ? consortiums of Medical Science ? (i) ईआरएमईडी ERMED (i)(ii) एनटी आरएमईडी (ii) NTRMED (iii) एमईडीएलएआरएस (iii) MEDLARS (iv) पीयूबीएमईडी (iv) PUBMED संकेतांक ः **Codes** : (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत (A) (i) and (ii) are correct (B) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत (B) (i) and (iii) are correct (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत (C) (iii) and (iv) are correct (D) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत (D) (ii) and (iv) are correct

77. and are primary आणि ही प्राथमिक साधने आहेत. 77. sources. (i) ग्रंथसूची Bibliography (i)(ii) वार्षिके (ii) Yearbooks (iii) परिषद वृत्तांत (iii) Conference Proceedings (iv) नियतकालिके (iv) Journals संकेतांक ः **Codes** : (A) (i) and (iv) are correct (A) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत (B) (i) and (ii) are correct (B) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत (C) (*ii*) and (*iii*) are correct (C) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत (D) (*iii*) and (*iv*) are correct (D) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत 78. Match the following : 78. जोड्या जुळवा : List I यादी I (a) Indian Citation Index (a) इंडियन सायटेशन इंडेक्स (b) Science Citation Index (b) सायन्स सायटेशन इंडेक्स Scopus (c)(c) स्कोपस (d) Web of Science (d) वेब ऑफ सायन्स List II यादी II 1964 (i)1964 (i)(*ii*) 1997 (*ii*) 1997 (iii) 2004 (iii) 2004 (iv) 2009 (iv) 2009 **Codes** : संकेतांक : (a) (b)(d)(c)(a) (b)(c) (d)(A) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*) (iii) (iv) (\mathbf{A}) (ii)(i)(B) (*i*) (ii) (iii) (iv)(B) (*i*) (ii)(iii) (iv)(C) (*iv*) (*i*) *(iii) (ii)* (C) (*iv*) (*i*) (iii) (ii) (D) (*ii*) (i)*(iv) (iii)* (D) (*ii*) (i)(iv) (iii)

[**P.T.O.**

- 79. Arrange the information centres in chronological order of their establishment year :
 - (i) NASSDOC
 - (ii) DESIDOC
 - (iii) INSDOC
 - (iv) SENDOC
 - **Codes** :
 - (A) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*ii*)
 (B) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)
 (C) (*iii*) (*ii*) (*ii*) (*iv*)
 - (D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)
- 80. **Assertion (A) :** Product constitutes heart of marketing.

Reason (**R**) : Marketing myopia is need of the day.

Codes :

- (A) (A) is false but (R) is true
- (B) (A) is true but (R) is false
- (C) Both (A) and (R) are true
- (D) Both (A) and (R) are false

- 79. खालील माहिती केन्द्रे त्यांच्या स्थापनेप्रमाणे बरोबर क्रम लावा :
 (i) एनएएसएसडिओसी
 (ii) डिईएसआयडिओसी
 - (iii) आयएनएसडिओसी
 - (iv) एसईएनडिओसी

संकेतांक :

- (A) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)
- (B) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)
- (C) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)
- (D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)
- 80. विधान (A) : उत्पादन हे मार्केटींगचे हृदय आहे.
 कारण (R) : मार्केटींग निकटदृष्टी ही काळाची गरज आहे.
 संकेतांक :
 (A) (A) चुकीचे परंतु (R) हे बरोबर आहे
 (B) (A) बरोबर परंतु (R) हे चुकीचे आहे
 (C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
 - (D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

81.	proposed source coding as	81.	यांनी संप्रेषणात कार्यक्षमता प्राप्त
01.	a method of achieving efficiency in	01.	करण्याची एक पद्धत म्हणून सोर्स कोडिंग
	communication.		प्रस्तावित केले.
	(A) Lasswell		(A) लासवेल
	(B) Gerbner		(B) गर्बनर
	(C) Vintage		(C) व्हिंटेज
	(D) Shannon		(D) शॉनन
82.	communication is a method	82.	संप्रेषण हे बोलण्याद्वारे संवाद
	of communication through speech.		साधण्याची पद्धत आहे.
	(A) Written		(A) लिखित
	(B) Oral		(B) मौखिक
	(C) Structural		(C) संरचनात्मक
	(D) Non-verbal		(D) अमौखिक
83.	knowledge can be	83.	ज्ञान, संप्रेषण आणि कागदपत्रांच्या
	communicated and expressed in the	00.	स्वरूपात देता येते.
	form of documents.		(A) व्यक्त
	(A) Explicit		
	(B) Implicit		 (B) अव्यक्त (C) 1000000000000000000000000000000000000
	(C) Non-verbal		(C) अमौखिक
	(D) Verbal		(D) मौखिक
84.	The Chinese developed the	84.	ब्लॉक प्रिंटिंगचे तंत्र चिनी लोकांनी
	technique of block printing by		मध्ये विकसित केले.
	AD.		(A) 8वे शतक
	(A) 8th Century		(A) ठेप रोतिक
	(B) 5th Century		(B) 5वे शतक
	-		(C) 12वे शतक
	(C) 12th Century		
	(D) 13th Century		(D) 13वे शतक

85.	Gerbner's communication model was	85.	गर्बनरचे संप्रेषण मॉडेल मध्ये विकसित
	developed in		केले गेले.
	(A) 1948		(A) 1948
	(B) 1956		(B) 1956
	(C) 1968		(C) 1968
	(D) 1966		(D) 1966
86.	Barlo's model of communication	86.	बर्लोच्या संप्रेषण मॉडेलमध्ये स्रोत, संदेश
	consists source, message, and		आणि यांचा समावेश आहे.
			(i) चॅनेल
	(i) Channel		(ii) रिसीव्हर/प्राप्तकर्ता
	(ii) Receiver		(<i>iii</i>) प्रेषक
	(iii) Sender		
	(iv) Information		(iv) माहिती
	Codes :		संकेतांकः
	(A) (i) and (ii) are correct		(A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
	(B) (<i>ii</i>) and (<i>iii</i>) are correct		(B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
	(C) (<i>iii</i>) and (<i>iv</i>) are correct		(C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
	(D) (i) and (iv) are correct		(D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

- - (iii) Quantitative information
 - (iv) Empirical information

Codes :

- (A) (ii) and (iv) are correct
- (B) (iii) and (iv) are correct
- (C) (ii) and (iii) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct
- 88. Information storage and retrieval deals with and
 - (i) Information recording
 - (ii) Information creation
 - (iii) Information access
 - (iv) Information security

Codes :

- (A) (i) and (iii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (ii) and (iv) are correct

- 87. जे.एच. शेरा यांनी माहितीचे विभाजन आणि या प्रकारात केले.
 - (i) संकल्पनात्मक माहिती
 - (ii) गुणात्मक माहिती
 - (iii) संख्यात्मक माहिती
 - (iv) अनुभवजन्य माहिती

संकेतांक ः

- (A) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (B) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत
- 88. माहितीचे संग्रहण व प्रतिप्राप्ती आणि शी संबंधित आहे.
 - (i) माहितीची नोंदणी
 - (ii) माहितीची निर्मिती
 - (iii) माहितीची उपलब्धता
 - (iv) माहिती सुरक्षा

संकेतांक ः

- (A) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत

[P.T.O.

 89. Arrange the 'Information Life Cycle' steps correctly : (i) Identification (ii) Authorization (iii) Verification, validation, auditing (iv) Design and creation of records Codes : (A) (i), (ii), (iii), (iv) (B) (iv), (iii), (ii), (i) (C) (iii), (ii), (i) (iv) (D) (iv), (i), (ii), (iii) 90. Match the following : 	89. 'इन्फरमेशन लाईफ सायकल'च्या पाय-यांची अचूक रचना करा : (i) ओळख (ii) अधिकृतता (iii) पडताळणी, प्रमाणीकरण, परीक्षण (iv) अभिलेखांची रचना आणि निर्मिती संकेतांक : (A) (i), (ii), (iii), (iv) (B) (iv), (iii), (ii), (i) (C) (iii), (ii), (i), (ii) (D) (iv), (i), (ii), (iii) 90. जोड्या जुळवा :
List IList II(a) Shannon and(i) 1949	यादी I यादी II
Weaver's Communi-	(a) शॅनन अँड विवर (i) 1949
cation Model	संप्रेषण मॉडेल
(b) Berlo's (<i>ii</i>) 1960	(b) बर्लोस संप्रेषण मॉडेल (ii) 1960
communication	(b) बलौस संप्रेषण मॉडेल (ii) 1960
Model	(c) फोगर्स संप्रेषण मॉडेल (iii) 2002
(c) Foulger's (<i>iii</i>) 2002	(d) डान्स'स हेलिकल (iv) 1967
Communication	स्पायरल मॉडेल
Model	
(d) Dance's Helical (iv) 1967	संकेतांक :
Spiral Model	(a) (b) (c) (d)
Codes :	(A) (<i>i</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>)
(a) (b) (c) (d)	
(A) (i) (ii) (iii) (iv) (B) (i) (iii) (ii) (i)	(B) (iv) (iii) (ii) (i)
(B) (iv) (iii) (ii) (i)	(C) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>) (<i>i</i>) (<i>ii</i>)
(C) (iii) (iv) (i) (ii) (D) (iv) (ii) (iii) (iii)	(D) (iv) (ii) (iii) (i)
(D) (<i>iv</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>) (<i>i</i>)	

91.	Karnataka State enacted the Public	91.	कर्नाटक राज्यानेमध्ये सार्वजनिक
	Library Act in		ग्रंथालय कायदा लागू केला.
	(A) 1962		(A) 1962
	(B) 1963		(B) 1963
	(C) 1965		(C) 1965
	(D) 1968		(D) 1968
92.	What is the primary goal of a	92.	उपयोगिता अभ्यासाचे प्राथमिक उद्दिष्ट काय
	usability study ?		आहे ?
	(A) Gathering demographic		(A) लोकसंख्येविषयक माहिती गोळा करणे
	information		(B) वापरकर्त्यांच्या समाधानाचे मूल्यांकन
	(B) Evaluating user satisfaction		करणे
	(C) Conducting competitor		(C) स्पर्धक विश्लेषण
	analysis		
	(D) Identifying software bugs		(D) सॉफ्टवेअर बग शोधणे
93.	In which year was the 'National	93.	भारतात ''ग्रंथालय व माहिती प्रणालीवर राष्ट्रीय
	Policy on Library and Information		धोरण' कोणत्या वर्षी लागू करण्यात आले ?
	System' introduced in India ?		(A) 2000
	(A) 2000		
	(B) 1986		(B) 1986
	(C) 1988		(C) 1988
	(D) 2012		(D) 2012

- 94. Which of the following is a key focus area of UNESCO's user education program ?
 - (A) Agricultural innovation
 - (B) Space exploration
 - (C) Information and communication technologies
 - (D) Automotive Engineering
- 95. According to the concept of user in Information Science user can be categorized as :
 - (i) Passive consumers
 - (ii) Active producers
 - (iii) Information seekers
 - (iv) Information creators

Codes :

- (A) (i), (ii), (iii) are correct
- (B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct
- (C) (i), (ii), (iv) are correct
- (D) (i), (iii), (iv) are correct

- 94. युनेस्कोच्या युजर एज्युकेशन प्रोग्राममध्ये खालीलपैकी कोणते मुख्य फोकस क्षेत्र आहे ?
 - (A) कृषी नवोपक्रम
 - (B) अंतराळ संशोधन
 - (C) माहिती आणि संप्रेषण तंत्रज्ञान
 - (D) ऑटोमोटिव्ह अभियांत्रिकी
- 95. माहितीशास्त्रातील वापरकर्त्यांच्या संकल्पनेनुसार वापरकर्त्यांचे वर्गीकरण खालीलप्रमाणे केले जाऊ शकते :
 - (i) निष्क्रिय ग्राहक
 - (ii) सक्रिय उत्पादक
 - (iii) माहिती शोधक
 - (iv) माहिती निर्माते

संकेतांक ः

- (A) (i), (ii), (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (ii), (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (iii), (iv) बरोबर आहेत

- 96. Which of the following organizations play a role in advocating for public libraries in the USA through the committee for public libraries ?
 - (i) American Library Association
 - (ii) Public Library Association
 - (iii) Library of Congress
 - (*iv*) Institute of Museum and Library Services

Codes :

- (A) (iii) and (iv) are correct
- (B) (i) and (ii) are correct
- (C) (ii) and (iii) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct
- 97. Which of the following are important ethical considerations for librarian ?
 - (i) Intellectual freedom
 - (ii) Patron privacy
 - (iii) Collection weeding
 - (iv) Marketing strategies

Codes :

- (A) (i) and (iii) are correct
- (B) (ii) and (iv) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (i) and (ii) are correct

- 96. खालीलपैकी कोणत्या संस्था सार्वजनिक ग्रंथालयांसाठी समितीच्या माध्यामातून युएसए मधील सार्वजनिक ग्रंथालयांची वकिली करतात ?
 - (i) अमेरिकन लायब्ररी असोसिएशन
 - (ii) पब्लिक लायब्ररी असोसिएशन
 - (iii) लायब्ररी ऑफ कॉॅंग्रेस
 - (iv) इंस्टिट्यूट ऑफ म्यूजियम ॲण्ड लायब्ररी सव्हिर्सेस

संकेतांक ः

- (A) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (B) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत
- 97. ग्रंथपालांसाठी खालीलपैकी कोणते महत्त्वाचे नैतिक विचार आहेत ?
 - (i) बौद्धिक स्वातंत्र्य
 - (ii) उपभोक्त्यांची गोपनीयता
 - (iii) संग्रह रद्दबातल करणे
 - (iv) मार्केटींग धोरण

संकेतांक ः

- (A) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत

98. Match the following Indian Institutes with their developed software :	98. खालील भारतीय संस्था व त्यांनी बनविलेल्या सॉफ्टवेअर यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :
List I List II	यादी I यादी II
(a) INSDOC (i) DFS	(a) आयएनएसडीओसी (i) डिएफएस
(b) DESIDOC (ii) NUCOS	(b) डिईएसआयडीओसी (ii) एनयूसिओएस
(c) DRTC (iii) AFSARI	(c) डिआरटीसी (iii) एएफएसएआरआय
(d) BARC (iv) SANJAY	(d) बिएआरसी (iv) एसएएनजेएवाय
Codes :	संकेतांक :
(a) (b) (c) (d)	(a) (b) (c) (d)
(A) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>) (<i>ii</i>) (<i>i</i>)	(A) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>) (<i>ii</i>) (<i>i</i>)
(B) (<i>iv</i>) (<i>iii</i>) (<i>i</i>) (<i>ii</i>)	(B) (iv) (iii) (i) (ii)
(C) (<i>ii</i>) (<i>i</i>) (<i>iv</i>) (<i>iii</i>)	(C) (ii) (i) (iv) (iii)
(D) (<i>ii</i>) (<i>iv</i>) (<i>i</i>) (<i>iii</i>)	(D) (ii) (iv) (i) (iii)
99. Arrange the following is order of	99. खालील दिलेल्या घटकांच्या त्यांच्या स्थापनेप्रमाणे
their establishment :	बरोबर क्रम लावा :
(i) Punjab University, Lahore(ii) Summer School for Librarians,	(i) पंजाब विद्यापीठ, लाहोर
Baroda	(ii) समर स्कूल फॉर लायब्ररियन्स, बडोदा
(iii) School of Library Economy,	(iii) स्कूल ऑफ लायब्ररी इकोनॉमी, कोलंबिया
Columbia	(iv) आंध्रा विद्यापीठ, विशाखापट्टणम
(iv) Andhra University, Vishakhapatnam	सांकेतांक :
Codes :	(A) (ii) (iii) (iv) (i)
(A) (ii) (iii) (iv) (i)	
(B) (<i>iii</i>) (<i>iv</i>) (<i>i</i>) (<i>ii</i>)	(B) (iii) (iv) (i) (ii)
(C) (iii) (ii) (i) (iv)	(C) (iii) (ii) (i) (iv)
(D) (<i>i</i>) (<i>iv</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>)	(D) (<i>i</i>) (<i>iv</i>) (<i>ii</i>) (<i>iii</i>)

100. Assertion (A) : Librarianship is a dying profession, as everything is available online, making physical libraries obsolete.

> **Reason** (**R**) : Librarians play a crucial role in information literacy, helping individuals, navigate the vast amount of information available online, evaluate sources for credibility and develop critical thinking skills.

Codes :

(A)	Both (A) and (R) are true
(B)	Both (A) and (R) are false
(C)	(A) is false but (R) is true
(D)	(A) is true but (R) is false

100. विधान (A) : सर्वकाही ऑनलाईन उपलब्ध असल्याने ग्रंथालयचे कालबाह्य होत असल्याने ग्रंथपालन हा एक मरणासन्न व्यवसाय आहे. कारणे (R) : ग्रंथपाल माहिती साक्षरतेमध्ये महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतात, व्यर्क्तीना ऑनलाईन उपलब्ध असलेल्या मोठ्या प्रमाणात माहिती नेव्हिगेट करण्यास मदत करतात, विश्वासार्हतेसाठी स्रोतांचे मूल्यांकन करतात आणि गंभीर विचार विकसित करतात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

(D) (A) बरोबर आहेत परंतु (R) हे चूक आहे

ROUGH WORK